Shri Kodandarama Gadyam

శ్రీకోదణ్డరామగద్యమ్

Document Information

Text title : Kodandaramagadyam

File name : kodaNDarAmagadyam.itx

Category : raama, gadyam

Location : doc_raama

Author : S T Lakshmikumar stlakshmikumar at gmail.com

Transliterated by : Dr. S T Lakshmikumar (shrImattirumala lakShmIkumAra tAtAchArya)

Proofread by : Dr. S T Lakshmikumar

Translated by : Dr. S T Lakshmikumar

Latest update : April 18, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

April 18, 2025

sanskritdocuments.org

శ్రీకోదణ్డరామగద్యమ్

రామానుజం గురుం వన్దే సీతాం చ చిత్స్వరూపిణీమ్ ।
శ్రీరామం చ పరం బ్రహ్మ భక్తాగ్రణ్యం చ మారుతిమ్ ॥

రామః

జీవన్ముక్తానాం స్వానుభూతి స్వరూపః - కృపావశాత్ వేఙ్కటాద్రి పాదే భక్తేభ్యో శాశ్వత సన్నిధానం కల్పిత కరుణాసాగరః - అవ్యక్త బ్రహ్మణం సాకారం కర్తుం సీతాం దక్షిణే - జ్ఞానార్థిభిః సుజ్ఞానం దాతుం వామే రామానుజం - అతులిత బలవతామపి రఘువీరస్య దాస్యమేకో గతిరితి ద్రష్టుం బద్ధాఞ్జలి ధృత ఆఞ్జనేయం పురతః స్థాపిత శ్రీపతి క్షేత్రవాస కోదణ్డరామః - శ్రీ భాష్యకార సంశయ నివృత్తికరణార్థే సాక్షాత్ వేఙ్కటనాథేన తాతేతి సమ్బోధిత శ్రీశైలపూర్ణేనకృత రామాయణవ్యాఖ్యానస్య ప్రత్యక్ష శ్రోతః - ఆశ్రితమన్దారః - ప్రపన్నపారిజాతః - సమస్తకళ్యాణగుణాభిరామః ।
సుప్రీతో సుప్రసన్నో భవితుమ్ ।

రామం

అరవిన్దదళాయతాక్షం - ఆజానుబాహుం - ఇన్దువదనం - ఈషత్ప్రఫుల్లసరసీరుహాభపాదం - ఉదారాఙ్గం - ఊర్ధ్వరేతం - ఋషినుతం - ఏకపత్నీవ్రతేస్థిరం - ఐశ్వర్యదాతం - ఓఙ్కారరూపం - ఔదార్య కారుణ్య కృపా సముద్రం - అమ్బుజోద్భవనుతం - కమనీయగాత్రం - ఖరదూషణారిం - గురువాక్యపాలం - ఘనరాక్షసానాం ఫాలాగ్నినేత్రం - ఙం - చన్దనాలఙ్కృత అతిరమ్యరూపం -ఛన్దోవన్దితం - జగదానన్దకారకం - ఝాఙ్కృత మఞ్జీర శోభిత పాదం - ఞుదీవృక్షస్య ఛాయే శయానం - టఙ్కారేణ అరిహరం - ఠక్కారావణ మర్దనం - డుణ్డుక దానవ వంశనాశం - ఢక్కావాహననుతం - ణఃహరిం - తర్కాతీతం - థుర్వాసుర భయఙ్కరం - దయానిధిం - ధర్మావతారం - నయనానన్దం - పరాత్పరం - ఫాలాక్షభక్తం - బాలార్కసదృశం - భవభయహరం - మునిజనపాలం - యోగగమ్యం - రమాకళత్రం - లక్ష్మీనివాసం - వర్ణణాతీతం - శారఙ్గపాణిం - ష్ట్యామార్కనయనం - సీతాముఖామ్భోరుహచఞ్చరీకం - హిరణ్యగర్భం - క్షేమకరమ్ ।

శిరసా ప్రణమ్య ।

రామేణ

మత్స్యరూపధరేణ దత్త కరావలమ్బేన బ్రహ్మోభవత్ సృజితుం సమర్థః - కూర్మరూపేణ వాసవాది సురాః అమృతం దత్తవన్తః - మోహినీరూపేణదర్శిత చాతుర్యేణ అభువన్ దైత్య రాక్షసాది విష్ణు ప్రభుత్వ విముఖాః అమృతం ప్రాప్తుం అసమర్థాః - వరాహరూపేణ చతుర్దశ భువనాః హిరణ్యాక్షస్య ధౌర్త్యాత్ రక్షితాః - నృసింహరూపేణ ద్వన్ద్వాతీత మరణ వర బల గర్విత హిరణ్యకశిపుః హతః - త్రివిక్రమపాదస్పర్శేన బలిరభవత్ త్రిభువన విజయమోహముక్త విష్ణుభక్తః - నరరూపేణ - ధర్మావతారేణ - తపసార్జిత వరబలగర్వ మోహిత కుటిల రావణ వధేన - ధర్మో రక్షతి రక్షితః ఇతి స్థాపితః - వాసుదేవ రూపేణ ఆశ్రితరక్షణార్థే కంసాది రాక్షసాః హతాః - కాళీయః నిర్వాసితః - ద్రౌపదీమానం సంరక్షితః - యశోదా చతురానన వాసవ ధృతరాష్ట్రాదీనాం అహమేవ ఈశ్వరమితి ప్రమాణాని దర్శితః - సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య మామేకం శరణం వ్రజేతి పార్థాయ గీతాశాస్త్రం బోధితః - నీచ దుర్యోధనాదీనాం హన్తుం ధర్మాత్మాః పాణ్డవాః రణధర్మాన్ ఉల్లఙ్ఘితుం ఆదేశితాః - బుద్ధేన - పాతివ్రత్య కవచేన రక్షిత త్రిపురాసురాన్ హన్తుం దుస్సఙ్గ దోషోపహిత యోషితాః ప్రలోభితాః - శ్రీపతి క్షేత్రవాస కోదణ్డరామేణ కలౌ భక్తాన్ అభయం ఆశ్వాసితః ।
ఇతి కీర్తయిత్వా ।

రామాయ

ఆగమోక్త పూజాయాః ప్రత్యామ్నాయ రూపేణ ఇదం మానసపూజాం కల్పయిత్వా - తదఙ్గే - కౌశిక కల్పిత పత్ర పర్యఙ్క శయనాయ భవతు ఇదం వన్దనమేవ ఆసనం - పితుర్వచన నిర్దేశాత్ తాటకాం హన్తుం కోణ్డోద్ధృత హస్తాయ ఇదం వన్దనమేవ అర్ఘ్యం - ముని సతీ శాప విమోచనార్థే గౌతమాశ్రమ ప్రవేశిత చరణాయ ఇదం వన్దనమేవ పాద్యం - దారాసమేతగౌతమేన సత్కృతాయ ఆచమనార్థం ఇదం వన్దనం - హస్తే శివ కార్ముకం వీక్ష్య అద్య లభేతి సీతేతి మధురభావనయా వికసిత ముఖారవిన్దాయ మధుపర్కం భవతు ఇదం వన్దనం - పితుః అనుజ్ఞానం ప్రతీక్షిత వివాహమఙ్గళ స్నాతాయ ఇదం వన్దనమేవ స్నానం - సకల భువన సార్వభౌమోచిత వస్త్రాభరణ భూషితాయ భవతు ఇదం వన్దనమేవ వస్త్రయుగ్మం - గృహస్థాశ్రమోన్ముఖాయ యజ్ఞోపవీతార్థం ఇదం వన్దనం - సుగన్ధితపద్మమాలాధరాయాం సీతాయాం పాణి గృహీతాయ గన్ధార్థం ఇదం వన్దనం - కస్తూరీ కుఙ్కుమ శోభిత మైథిలీ ముఖసన్దర్శితాయ భవతు ఇదం వన్దనమేవ కస్తూరీతిలకం

- అవాఙ్ముఖ జానకీకరార్పిత పుష్పమాలాధరాయ ఇదం వన్దనమేవ పుష్పం - ధూప దీప పుష్పమాలాభిరలఙ్కృత కల్యాణ వేదికోపరి స్థిత సీతాపతయే భవతు ఇదం వన్దనమేవ ధూపం - జామదగ్నేనుత భూమిజాసమేతాయ భవతు ఇదం వన్దనమేవ కీర్తనం - అభిషేకార్థే హవిశ శేష భుక్తాయ ఇదం వంహన్దనమేవ నైవేద్యం - దారాదత్త నిత్య తామ్బూలచర్విత రక్తాధర ముఖారవిన్దాయ తామ్బూలం భవతు ఇదం వన్దనం - సార్వభౌమోచిత ఛత్రచామరధృత సౌమిత్రి సహిత రథారూఢాయ సమస్త రాజోపచార రూపేణ ఇదం వన్దనమ్ ।
ఇతి షోడశవన్దనాన్సమర్పయిత్వా ।

రామాత్

కైకేయీ దత్త వల్కలానాం స్మితాననేన స్వీకృత శాన్త రూపాత్ - మనశ్శిలాయాస్తిలకో గణ్డపార్శ్వే మనివేశిత శృఙ్గార శేఖరాత్ - సూర్పణఖయాః క్షుద్ర కామం వీక్ష్య భ్రాతరం వరయితి హాస్యత్కృత చతురాత్ - చతుర్దశ సహస్ర రాక్షస కళేబర భరిత భీభత్స రణరఙ్గ సృష్టి కర్తాత్ - మైథిలీహరణకారణాత్ సకలసృష్టిం తర్జిత క్షణిక భయానకరూపాత్ - ఖగాయపి కైవల్యం కటాక్షిత కరుణాసముద్రాత్ - ముహూర్తేన రావణస్య సమస్త సైన్యాన్ వినాశిత త్రయమ్బక సమాన వీరాత్ - రుగ్ణభ్రాతరం వీక్ష్య రావణం విరథం కృత్వా రణరఙ్గాత్ బహిష్కృత రౌద్ర స్వరూపాత్ - దేవానామపి అసమ్భవ అద్భుత కార్యాన్కృత ధర్మావతారాత్
ప్రసూతి నవరసభరిత సకల సృష్టి ఇతి ఘోషయిత్వా

రామస్య

సుదర్శనచక్రాది దివ్యాయుధాన్త్యజిత కోదణ్డధరస్య - మణిభూషణ కౌస్తుభ పీతామ్బరాన్త్యజిత చీరజటాధరస్య - మునివేషధరం భర్తారం వీక్ష్య జీర్ణమలినవస్త్రాన్ స్వీకృత సకలదారిద్యధ్వంశినీం హృత్ధరస్య - సేతు నిర్మాణార్థే భృత్యం యాచిత సర్వాన్ లోకాన్ సుసంహృత్య పునర్సృష్టి కర్తుం సమర్థస్య - సర్వబన్ధవిముక్తార్థే భృత్యస్య సాహాయ్యం ప్రతీక్షిత సహస్రశిరనాగశయనస్య - హనుమేవ గతిరితి ఋక్షరాజస్య వచనం శృత సకలాపదహర్తారమితి నిగమనుతస్య - లక్ష్మణ ప్రాణ రక్షణార్థే ఓషధీం ఆనేతుం కపిం ప్రేషిత సకలజీవ ప్రాణరక్షకస్య - త్వమాదిదేవః ఇతి కీర్తిత పద్మాసన వాసవ భార్గవరామైః ఆత్మానం మానుషం మన్యే ఇతి ప్రతిభాషిత నిజనరావతారస్య - ధర్మాదేవ భవతి సర్వలోక హితమితి స్థాపిత అతుల్యవైభవ వైష్ణవావతారస్య

చరణౌ శరణం ప్రపద్య ।

రామే

త్యాగరాజ హృదయపఙ్కజ దినరాజ్ఞే - కైవల్యాత్ గోపవధూజన్మ వరమితి స్వీకృత మునిజన వీక్షిత సౌన్దర్య నిధయే - తపసార్జిత పుణ్య లోకాన్ పాదార్పిత సుతీక్ష శరభఙ్గ ద్వయోర్దర్శిత విశ్వరూపే - జన్మాన్ ఉపేక్ష్య ధర్మనిష్ఠాపరాన్ శబరి గుహ గృధ్రరాజ విభీషణాదీన్ సత్కృత ధర్మావతారే - తారా మన్దోదరీ సుమిత్రాభిః జ్ఞాన చక్షుషేణ వీక్షిత క్షీరాబ్ధి శయనే - యుద్ధే నిహత వానరాణాం సుఖజీవనం పునః ప్రాసాదిత ఔదార్యశాలినే - అనుసరిత సమస్త అయోధ్యావాసానాం ముక్తి ప్రదాయినే రమయతు మనమితివరం ప్రార్థయన్ మాం ఇదం దోషోపహిత వాక్యేన త్వాం కీర్తయితుముద్యమిత అజ్ఞానినం లక్ష్మీకుమార తాతాచార్య శర్మాణం అస్య శ్రోతౄణాం పాఠకానాంశ్చ ।

హే రామ

హే అచ్యుత అనన్త గోవిన్దేతి సర్వకార్యారమ్భే వన్దిత - హే కేశవ నారాయణాది ద్వాదశ నామభిర్నిత్యపూజ్య - హే తన్త్రిణీమూలనాథాది ద్వాదశ నిత్యసూరిభిః పరివృత వాసుదేవ - హే ఆముక్తమాల్యదావల్లభ - హే సర్వ జనేభ్యో ముక్తిమన్త్రదత్త యతిరాజ వన్ద్య - హే త్యాగరాజాది సమస్త భాగవతార్చిత - హే శ్రీశైలపూర్ణాది ఆచర్యైః సత్కృత - హే శ్రీపతి క్షేత్రవాస శ్రీకోదణ్డరామ ప్రసీద శరణాగతిమ్ ।

మఙ్గలాశాసన-పరైర్మదాచార్య-పురోగమైః ।
సర్వైశ్చ పూర్వైరాచార్యైః సత్కృతాయాస్తు మఙ్గలమ్ ॥

ఇతి శ్రీమత్తిరుమల లక్ష్మీకుమార తాతాచార్యవిరచితం (Dr S T Lakshmikumar) శ్రీకోదణ్డరామగద్యం సమ్పూర్ణమ్ ।

Explanatory Note

The entire text in this Kodandarama Gadyam is a single sentence. In Sanskrit (and other Indian languages like Telugu or Hindi) "vibhakti", (case of nouns) used to indicate the relationship with other nouns is primary. Grammar lists eight and only eight vibhaktis. So a piece of prose or poetry which uses a "noun" (name of a person, place or thing) using all the eight vibhaktis, can be considered to provide a "complete" description of

the noun. Such poems, "Udaharana Kavyas", have been written extensively in Telugu. In Kodandarama gadyam, this approach been attempted in Sanskrit prose. That format has not been retained in this present explanation in English. Sentences are not in the specific cases. This explanation is added only to help individuals with limited knowledge of Indian mythology and Sanskrit to understand the piece.

rAmaH : prathama (1st) vibhakti. In this part of the sentence Rama is the subject.

Rama is the subjective experience of saints liberated from the cycle of life and birth while alive. Rama, an ocean of compassion, has surrendered to his own grace and created a permanent abode of worship for devotees at the foot of the Tirumala hills. Rama placed Sita on his right to give a physical form to the unmanifest ultimate reality, Ramanuja on the left to impart correct knowledge to those who seek it and Anjaneya with folded hands in front to show that obeying the most valiant of the dynasty of Raghu is the only option, even for one with unlimited power. Rama listened to the exposition on the Ramayana1 given at the foot of the Tirumala hills, to resolve the doubts of Sri Ramanujacharya, by Tirumala Nambi, whom the lord of the seven hills himself called "tata" (father). Rama is the gracious supporter of those who seek his support. Rama is the one to satisfy the desires of those who surrender to him. Rama is the embodiment of all that is graceful.

rAmaM ; dwitiya (2nd) vibhakti. In this part of the sentence Rama is addressed as the object.

This part offers obeisance to Rama and describes his various attributes and actions, one for each letter of the varnamala from అ to క్ష; (1) eyes resembling the petals of a lotus, (2) long arms that extend beyond the knees, (3) face with the lustre of the moon, (4) feet with the glow of half opened lotus buds (5) perfectly proportioned organs, (6) aroused Kundalini shakti, (7) worship by the great sages, (8) steadfastness in his vow to have only one wife, (9) bestower of wealth, (10) the physical manifestation of the sacred omkara, (11) ocean of generosity, mercy and grace, (12) worshipped by the one born in the lotus, Brahma, (14) pleasing to the eye (15) the enemy of the demons Khara and Dushana, (16) obedience to the commands of elders, (17) being the third eye on the brow of Shiva (that emits fire) for the mighty demons, (18) physical form of knowledge, (19) a beautiful body decorated with sandalwood paste, (20) the one worshipped by the four vedas, (21) the source of pleasure for the entire creation, (22) wearing an anklet that makes the sound of a bee in flight,

(23) sleeping in the shadow of a desert date tree2, (24) killing enemies with the twang of the bow, (25) killing Ravana who was an authority on creating illusions, (26) destroyer of the clan of the cruel demons, (27) praised by Shiva the rider of a bull, (28) destroyer of sins, (29) inaccessible to reason, (30) frightening the asuras who subject others to cruelty, (31) treasury of mercy, (32) embodiment of righteous conduct, (33) pleasing to the eye, (34) higher than the heaven, (35) devotion to Shiva, (36) luminous like a Sun at dawn, (37) destroyer of the fear of mortal existence, (38) saviour of ascetics, (39) the goal of practicing yoga, (40) consort of the goddess of wealth, (41) depository of wealth, (42) the indescribable, (43) the holder of the divine Saranga bow, (44) the one who has the Moon and Sun as the eyes, (45) the bee attracted to the lotus like face of Sita, (46) source of creation of the universe, (47) provider of welfare.

rAmeNa ; tritiya vibhakti (3rd). In this part of the sentence Rama is the instrument of action.

The acts of Vishnu in various incarnations3 are praised in this part. Rama and Vishnu are considered synonyms and the name Rama is mentioned here in each sentence. In the sanskrit text it was easier to avoid using the names of both Rama and Vishnu.

Brahma acquired the ability to create because Rama incarnated as a fish and held his hand. Indra and celestials became immortal because Rama incarnated as a tortoise and worked for them.
Rama incarnated as Mohini and cleverly ensured that asuras, danavas and rakshasas, who do not concede the suzerainty of Vishnu, did not have access to amrita and immortality.
All the fourteen worlds were protected from the wickedness of Hiranyaksha by Rama in his incarnation as a boar.
Rama incarnated as a lion-human killed Hiranyakashipu who thought himself immortal because of the boon that his death wouldn't occur during night or day, with living and non living implements and other similar dualities.
With the touch of the foot of Rama, the Trivikrama, literally the one who covered the worlds with his feet, Bali lost his desire to be the lord of the three worlds and became a devotee of Vishnu.
Rama, the completely human form, the embodiment of righteous conduct, killed the crooked Ravana (who was proud of his powers acquired by penance) and showed the world

that righteous conduct will itself protect those who protect (practice) righteous conduct.
Rama incarnated as the son of Vasudeva, to protect the supplicants, killed Kamsa and his demons, banished the serpent Kaliya, protected the modesty of Draupadi, demonstrated to Yashoda, Brahma, Indra, Dhritarashtra among others that he himself was the ultimate godhead or Ishwara, preached the Bhagavad Gita advising Arjuna to renounce all notions of righteous conduct and surrender unto him and then instructed Pandavas, the practitioners of righteous conduct to ignore the rules of fair warfare.
Rama incarnated as Buddha to kill the Tripurasuras, who were being protected by the fidelity of their wives, the women having been tempted due to their inherent fault of bad association.
In the Kali yuga, Rama living in Tirupati offers an assurance of protection to all devotees.

rAmAya : chaturthi (4th) vibhakti. In this part of the sentence, Rama is the recipient of action)

In the place of the puja procedure prescribed by the agama shastras, a sixteen part mental puja is offered where the lord is requested to accept a single namaskaram as a substitute for each part. The various acts of Rama starting with his accompanying sage Vishwamitra upto his visiting Dasaratha to learn about the banishment to the forest are mentioned.

To Rama who slept on the bed of leaves and grass created by Vishwamitra, may this namaskaram serve as a throne (asanam).
To Rama′s hand which, following his father's instructions4, lifted his bow to kill Tataka, may this namaskaram serve as washing of hands (arghyam).
To Rama's feet which entered the hermitage of Gautama to end the curse on Ahalya may this namaskaram serve as the washing of feet (padyam).
To Rama who was hosted by the sage Gautama and his wife, may this namaskaram serve as a sip of water (achamanam).
To Rama, whose lotus-like face became radiant with a sweet thought that now Sita will be mine when he held the bow of Shiva in his hand, may this namaskaram serve as a sweet mixture of milk and honey (madhuparkam).
To Rama who awaited the approval of his father5 before starting his pre-nuptial ceremonial bath, may this namaskaram serve as a bath.

To Rama dressed in clothes and ornaments appropriate to his being the. the ruler of the world, may this namaskaram serve as a pair of new clothes (vastravyugmam).
To Rama starting his life as a married man, may this namaskaram serve as the sacred thread (yagnopaveetham).
To Rama accepting the hand of Sita adorned with a garland of sweet smelling lotuses6, may this namaskaram serve as the sandal paste (gandham).
To Rama having a first sight of the face of his wife7, Mythili, adorned with a tilak of musk and kumkum, may this namaskaram serve as a tilaka (kasturi tilakam)
To Rama wearing a garland offered by Janaki sporting a shy lowered head, may this namaskaram serve as a flower for decoration (pushpam).
To Sitapati on the marriage altar bedecked with flowers, lamps and incense, may this namaskaram serve as incense (dhoopam).
To Rama accompanied by the earth born (Bhumija) praised by the son of Jamadagni, may this namaskaram serve as a verse of praise (kirtana).
To Rama who partook the ghee left over from abulations on the eve his coronation8, may this namaskaram serve as the feast (naivedyam).
To Rama sporting blood red lips due to chewing daily the tambulam9 offered by his wife, may this namaskaram serve as a tambulam.
To Rama accompanied by Lakshmana bearing the whisk and umbrella10 appropriate for a ruler, riding on the chariot, may this namaskaram serve as a substitute for all the acts of hospitality to which a king is entitled.

rAmAt ; panchami (5th) vibhakti. In this part of the sentence Rama is the source of the activity).

Sequential events from the Ramayana starting with his starting to the forest and ending with his killing Ravana have been selected to portray Rama as the source of the nine emotions or sentiments (nava rasa) recognised in Indian aesthetics and poetics.

Rama the embodiment of calmness and peace accepted the clothes of bark offered by Kaikeyi with a smile (Santa rasa).
Rama the source of sportive love, playfully placed the tilaka mark on the side of Sita's face11(shringara rasa).

Rama, cognizant of the shameless venal desire of Surpanakha, jokingly advised her to love his brother Lakshmana (hasya rasa).
Rama created a loathsome battle field with fourteen thousand dead rakshasas
(bibhatsa rasa).
Rama was momentarily a fearsome figure as he threatened the entire creation with dire consequences unless Sita was restored to him immediately12 (bhayanaka rasa).
Rama the ocean of mercy granted salvation to Jatayu, who as a bird is barred from salvation. (karuna rasa).
Rama, the warrior as powerful as Shiva, destroyed most of the army of Ravana in a few minutes13 (veera rasa).
Rama, distressed by the sight of an injured Lakshmana became extremely angry and forced the defeated Ravana to run away from the battlefield. (roudra rasa).
Rama killing Ravana is amazing as it was beyond the capabilities even the celestials (adbhuta rasa).

rAmasya; shashti (6th) vibhakti. In this part of the sentence Rama is the possessor of the attributes being described).

A series of incidents in the Ramayana are highlighted exposing the crucial importance of righteous conduct in Ramayana. It is proposed to surrender to Rama who has these unique attributes.

Rama renounced the Sudarshana chakra and other divine weapons and accepted a simple kodanda as a weapon.
Rama renounced the Kaustubha gem, other divine ornaments and yellow coloured silk clothes to accept clothes of bark and matted hair.
Rama has in his heart the divine consort, the destroyer of all poverty14, who viewed her husband in the dress of an ascetic and accepted torn and soiled clothes for herself.
Rama, who has the ability to destroy all the worlds and create them again at will15, humbly begged a lowly servant for assistance to cross the sea.
Rama, who sleeps on a serpent with a thousand heads, waited for a servant to appear and release him from serpents holding him immobile16.
Rama, the one praised in the Vedas as saviour of everyone from every danger had to hear the king of bears state17 that the only one to save us all is Hanuman.

Rama the protector of the lives of everyone sent a monkey to bring medicinal herbs to save the life of his brother.
When called the primary god by Parasurama, Brahma and Indra, Rama as befits a completely human incarnation says that he considers himself a mortal human18.
Rama the incomparably greatest incarnation of Vishnu established that dharma is the true refuge of all the worlds.

rAme ; saptami (7th) vibhakti. In this part of the sentence Rama is associated with a place.

This part of the sentence is a prayer that the mind of the author19 and the rest who choose to read or listen to this piece of writing find refuge in Rama.

Rama is metaphorically the sun that opens (gladens) the lotus of Shiva's mind.
Rama, the depository of all beauty induced the ascetics to ignore their quest for salvation and prefer to take one more birth as the gopis of Brindavanam and be united with Krishna20.
Being able to recognise the cosmic form of Rama, the great sages, Sutikshna and Sarabhanga offered to lay the fruits of their penance, their stay in the higher worlds at his feet21.
Rama, the abode of righteous conduct ignored birth as a criterion and rewarded Guha the tribal chief, Sabari the ascetic who served sages, Jatayu the bird and Vibhishana, Ravana's brother for their steadfast righteous conduct.
Rama is the Vishnu sleeping on the ocean of milk whom Sumitra, Mandodari and Tara could view with their eyes of knowledge22.
Rama graciously sought the boon from Indra and gave new life to all the monkeys who died in the war for his cause23.
Rama gave salvation to the entire population of Ayodhya when they followed him into the Sarayu river as he ended his incarnation24.

herAma ; sambodhana prathama (8th) vibhakti. In this final part of the sentence Rama is again the subject but specifically the one being addressed)

The entire sentence is only a plea to Rama to grant refuge (saranagati). So here, Rama is addressed in various ways.

O Rama, worshipped as Achyuta (untouchable) Ananta (unlimited) and Govinda (all pervading) before any action is started,

O Rama, daily worshipped with the twelve names starting with Kesava,
O Rama, the Vasudeva eternally surrounded by the twelve alwars led by the sage sitting at the root of the tamarind tree25,
O Rama, the consort of the lady who offered the flower garland which she had first worn26,
O Rama, worshipped by Ramanuja who gave the mantra for salvation to all humans27
O Rama, worshipped by Thyagaraja and all other bhagavathas (devotees),
O Rama, worshipped by Tirumala Nambi and other acharyas
O Rama the resident of Tirupati

Composed, encoded, proofread, and translated by Dr S T Lakshmikumar stlakshmikumar at gmail.com
Please write to the author for any constructive suggestion/criticism/correction in Sanskrit portion.

Shri Kodandarama Gadyam
pdf was typeset on April 18, 2025

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*